

GLASNIK

AVSTR. KRŠČ. TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE

Izhaja vsak petek

Uredništvo:
Kopitarjeva ulica 6

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4.—
pololetna . . . K 2.—
četrletna . . . K 1.—

Posamezna številka
stane 10 vin.

Št. 45.

V Ljubljani, dne 5. novembra 1915.

Leto VIII.

Briand.

Na Francoskem je padla tista vlada, ki je pahnila Francijo v sedanjo vojsko. Novo francosko vlado je sestavil Aristide Briand, zelo zanimiva prikazen med francoskimi politikami.

Dunajski social.-demokraški dnevnik »Arbeiter Zeitung« piše o Briandu:

Mesto prejšnjega francoskega ministrskega predsednika Vivianija je prevzel Aristide Briand, nekdanji socialni demokrat, ki je pa že dolgo časa dejanski glavar meščanskih strank. Briand bo najbrže moral izpeljati nalogo, da konča vojsko. V francoski zbornici je prvič nastopil ob ločitvi cerkve od države kot odsekov poročevalec in je izvedel ločitev, ko je moral odstopiti Combes. Ko je padel leta 1909. Clemenceau, je bil Briand prvič ministrski predsednik, l. 1913. je bil drugič min. predsednik. Častihlepn mož se je že takrat zelo nagibal na stran narodnih konservativnih krogov. V najresnejših trenutkih francoske republike predseduje Briand francoski vladi, a ni še dolgo, ko se je nahajalo njegovo ime v seznamu najnevarnejših ljudi politične policije. Bil je namreč socialist in odločen zagovornik splošne stavke. O tem bojnem sredstvu je govoril na socialističnih shodih leta 1899. in 1900. v Parizu in na shodu v Toursu leta 1902. En govor na teh shodih je izšel zvezan v kričeče rdečem ovoju z nekoliko dolgim sledečim naslovom: »La Grève générale de la Révolution. Discours du citoyen Aristide Briand devant le Congrès générale du Parti socialiste, publiée, par des soins et avec une préface du comité de la grève générale, nommé par les congrès nationaux corporatifs.« (Glavna stavka in revolucija, govor državljana Aristida Brianda na splošnem shodu socialistične stranke. Objavljen in preskrbljen z uvodom po odboru za glavno stavko določenem po splošnem strokovnem shodu.) Delce obsegajoče 23 strani je bilo določeno, da se razširi in se je prodajal izvod za deset centimov, sto pa za 7 frankov. Odbor za glavno stavko izjavlja v uvodu, da se je izdal Briandov govor vsled želje sodrugov. Vsi delavci poznajo gorečnost in brezobzirnost proti nasprotnikom, ki diči Brianda, prvega zago-

vornika s peresom in z besedo misli o splošni stavki. Briand je stal takrat na skrajni levi socializma, njegov govor je deloma anarhističen. Ponosno opozarja Briand v njem, da je na prvem splošnem strokovnem shodu v Marseilu izsilil rezolucijo za splošno stavko. Vse svoje moči je osredotočil na delo za splošno stavko. Med splošnim pritrjevanjem je izjavil na shodu: Trdno sem prepričan, splošna staka nam dovede revolucijo. Če naj izrazi revolucija razredni boj, je to mogoče le po splošni stavki. Ojstro je nastopil proti prezmernim pristašem Marksa, proti Marksu samemu in proti njegovim francoskima učencema Julesu Guesde in Pavlu Lafarguen. Zagotavljal je, da odobrava dosedanje oblike revolucionarskega boja, n. pr. komuno l. 1817., a da je orožje splošne stavke uspešnejše. Govoril je tudi o stavki vojakov. Vojakom se stavka lahko priporoča, naj se tudi izkušajo priprave za njo. Prav imate, če pripovedujete delavcu, ki zapusti delavnico, če kmetu, ki zapusti polje, da gre v vojašnico, pripovedujete, da so še višje dolžnosti, kakor tiste, ki mu jih nalaga vojaška disciplina... Dolgo je že od takrat. Briand je, odkrito povedano, mož, ki je najbolj izpremenljiv v francoski politiki in zato je mogoče, da izpozna željo Francozov do miru in se je pridruži.

O bivšem socialno demokraškem gromovniku Briandu izvaja »Neue Fr. Presse«: O Briandovem novem zvanju se spominjamo njegovih početkov. Dolgočasen dan v francoski zbornici. Razpravljajo o neki interpelaciji glede na delavsko stavko v velikem industrijskem okraju St. Etienne, kjer so padali mrtvi in ranjenci. Zbornica se za interpelacijo ne zanima. Na govorniškem odru stoji mlad mož, pravkar izvoljeni socialistični poslanec v St. Etienne. Govori prvič. Nihče se ne zanima za govor. Klopji so prazne. Poslanci pred zborovalnico govore o vsem, samo o stavki ne. Kar se začuje: Čudovito govori! Velik govornik! Vse hiti v zbornico, vse je očaral pravi umetnik govorniške znanosti. Govori z mehkim altom; celo nasprotnike očara. Kadar ni prodril v zbornici z govorom, je podlegel, ker ga niso hoteli poslušati, marveč so ga prekričali. Briand se je že velikokrat pre-

levil in se bo še, ker je star šele 53 let. Aristide Briand je zdaj že četrtič ministrski predsednik. V njegovem sedanjem ministrstvu sedi kar 7 prejšnjih francoskih ministrskih predsednikov: Freycinet, Combes, Léon Bourgeois, Ribot, Viviani, Méline, Doumergue, z nobenim med njimi ni Briand sprt!

Glasnik

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

RUSKA OPUSTOŠENJA V TOBAČNI TOVARNI V WINNIKIJIH.

Lvov, 22. oktobra. Šele sedaj je bilo mogoče ugotoviti višino škode, ki so jo povzročili Rusi v veliki gališki tobačni tovarni v Winnikih pri Lvovu. V tovarni je bilo zaposlenih 1600 delavcev. Rusi so opleni in nato zažgali tovarniška in uradniška poslopja ter skladišča, kjer je zgorelo veliko dragega tobaka. Skupna škoda se ceni na 30 milijonov kron. Tovarna se začne v kratkem znova graditi.

O razveljavljenju vrednostnih listin.

Sodno postopanje za amortizacijo vrednostnih listin ni bilo dosedaj enotno urejeno. Predpisi za razveljavljenje posameznih vrst papirjev so bili raztreseni v raznih dvornih dekretih, nekaterih zakonih in cesarskih ukazih. To stanje se je pokazalo posebno zdaj ob vojski kot jako nepovoljno. Nevarnost, da se vrednostne listine izgube, se je sedaj zelo povečala, vsled česar je bilo potreba dosedanje predpise o zaščiti teh listin predrugačiti in izpopolniti, kakor zahtevajo tokratne dejanske razmere.

Iz teh razlogov je vlada izdala cesarski ukaz z dne 31. avgusta 1915, drž. zak. št. 257, ki ureja sodno postopanje enotno za amortizacijo vrednostnih papirjev. Ker so ti predpisi važni tudi za naše delavstvo, v naslednjem ta cesarski ukaz nekoliko natančneje obrazlagamo.

Kateri papirji se morejo amortizirati?

Po § 1. cesarskega ukaza se morejo po novih predpisih razveljaviti vse vrednostne listine, ki so se izgubile, ali

so bile uničene. Izvzeti so le naslednji papirji (§ 2.):

1. državne in bančne note (bankovci);

2. vložni listki o stavah v številni loteriji, srečke razredne loterije, srečke loterij za dobrodelne svrhe;

3. obnovilni listi (taloni) vrednostnih papirjev;

4. listki in znamke za vsakdanji promet, n. pr. vstopnice, vozni listki, jedilne znamke in podobno.

Uvedba sodnega postopanja.

Na splošno se tek sodnega postopanja, kakor je bil doslej v navadi, ni mnogo izpremenil. Za postopanje so v obče merodajni predpisi za izvensporno postopanje, kolikor ni v tem cesarskem ukazu odrejenega kaj drugega. V obče se bo sedaj bolj gledalo na to, da se varujejo koristi onega, ki je vrednostno listino izgubil, dočim so se doslej bolj varovale koristi prometa in trgovine s temi predmeti. Nepošteni posestnik je imel doslej precej prosto roko, da je mogel vrednostno listino dosti neovirano spraviti v denar.

Predvsem skuša nova odredba kolikor mogoče zabraniti, da bi se ne stavili taki predlogi za amortizacijo, ki služijo zlorabi. Zato je predpisano, da je treba za uvedbo amortizacijskega postopanja večje previdnosti in da se mora predlog strožje preiskusiti kakor je bilo doslej običajno. Ker je za amortizacijo uvedeno izvensporno postopanje, mora sodnija uradoma preiskati vse okoliščine; dalje mora predlagatelj na verjeten način posvedočiti pridobitev, pošest in zgubo listine; slednjič more sodnija pod prisego zaslišati predlagatelja kakor tudi druge prizadete osebe.

Staviti predlog za uvedbo amortizacijskega postopanja more vsakdo, ki meni, da more izvajati kako pravico do dotične listine ali na podlagi te li-

stine ali ima sploh pravni interes na tem, da se listina razveljavi. Predlagatelj mora sodišču, ko stavi predlog, predložiti prepis listine ali mora navesti vsaj njeno bistveno vsebino in sploh navesti vse, kar je potrebno, da se more listina spoznati. Poleg tega mora takoj na verjeten način spričati, da se mu je listina res izgubila in da je upravičen staviti predlog za uvedbo postopanja (§ 3.).

Sodnija potem vse te podatke in navedbe preišče. Če pride do prepričanja, da je predlog opravičen, potem se ima obrniti do obvezanca in po potrebi tudi do drugih prizadetih oseb z vprašanjem, če obstoji kakšna listina z opisanimi znaki in če ni morda kake zapreke, ki bi stala napoti uvedbi amortizacijskega postopanja. Obvezanec lahko določi posebne organe, ki jih pooblasti, da smejo odgovarjati na taka vprašanja in podajati izjave v njegovem imenu.

To prvo povpraševanje se ima vršiti za vse listine in ne samo za nekatere kaor doslej. Odpade pa lahko tedaj, če bi se povpraševanje samo ali odgovarjanje ne dalo izvesti vsled vojske ali vsled prekinjenja prometa ali vsled kakih drugih nenavadnih razmer. Dalje more sodnija tako povpraševanje opustiti, če je obvezanec sam stavil predlog za amortizacijo, ali če se sodišču predloži o predmetu obvezančeva izjava, ki je bila šele pred kratkim izstavljena, slednjič če se je naznanilo o zgubi že objavilo v listu, ki je za to določen (§ 4.).

Oklic.

Da se je uvedlo amortizacijsko postopanje, se javno razglasi s posebnim oklicem (ediktom). Ta oklic obsega (§ 5.):

1. ime tistega, ki je podal predlog za uvedbo postopanja, ime njegovega zastopnika, dalje njun poklic in bivališče (naslov);

2. natančen opis in označbo izgubljene listine;

3. določitev amortizacijskega roka;

4. poziv, da naj se listina pokaže pri sodišču ali da naj se zoper predlog vložijo morebitni ugovori;

5. napoved, da se bo po brezuspešnem preteku določenega roka listina razglasila za razveljavljeno.

Ta oklic se ima pribiti na sodni deski in mora enkrat biti objavljen v časopisu, ki je namenjen za uradne razglasen dotičnega sodišča. Poleg tega se mora dostaviti predlagatelju, obvezancu in morebitnim drugim prizadetim osebam. Pri listinah, pri katerih znaša amortizacijski rok najmanj eno leto, se mora vrh tega ta oklic v izvlečku objaviti še v posebnem časopisu, ki se osnuje nalašč za razglase o izgubljenih listinah; objavljenje v tem časopisu se ima nadaljevati toliko časa, dokler se ali listina sodno ne razveljavi ali da se sodno postopanje ustavi. Ta časopis bo izhajal na Dunaju pod naslovom »Anzeiger aufgebotener Wertpapiere und ähnlicher Urkunden« (vestnik o oklicanih vrednostnih papirjih in podobnih listinah) v nemškem jeziku. Pristojbina za objavo bo znašala za 1 kos 50 vin.

Po osvobodnem preudarku pa more sodnija oklic objaviti še v drugih listih, ga nabiti na občinski deski, pri izplačevalnici (n. pr. v hranilnici) ali ga razglasiti na način, ki je navaden v dotičnem kraju.

Amortizacijski rok.

Velika različnost amortizacijskih rokov, ki je vpeljana doslej, se odpravi. V bodoče sta določena samo dva roka in sicer:

a) rok najmanj enega leta za listine, ki se glase na imetnika in se dajo prenesti potom indosamenta in so opremljene z blako-indosamentom ali so jim pridejane na imetnika se glaseče deležnice (kupon) za obresti, rente

Dogodek.

(Konec.)

Tedaj se je zablisknilo v drugič, močno, da mi je vzelo skoraj vid.

Opazil sem v svitu hipne, blede luči, da je obstala tudi dolga, suha postava.

»Mene čaka! Kaj naj storim?«

Nazaj bežati je bilo predaleč. Priti je treba naprej, mimo čakajočega roparja, tiho neopaženo. Ali kako?«

Nenadoma mi pade v glavo srečna misel.

Hitro sem skočil v jarek ob cesti. Blatna, umazana voda mi je segala skoro do kolen, in po njej sem brodil počasi med bučanjem viharja proti svojemu cilju; komaj sem čakal, da bi se zopet zablisknilo in bi mogel pogledati po svojem nasprotniku.

Prilika se je kmalu ponudila. Hitro sem pomolil glavo iz jarka in — oj groza! Tudi iz nasprotnega jarka se je po-

kazala glava, ki se je pa skrila strašno hitro zopet nazaj.

Stresel sem se vsled strahu.

»Joj, kaj naj počnem? Na vsak način me hoče umoriti, ropar, ničvrednež, potepuh.«

Na glavi so mi vstajali lasje — kolena so se mi šibila. Tu okoli nobenega človeka, nobenega orožja, niti dežnika ne. Da, ko bi imel vsaj dežnik.

Plazil sem se dalje, po kolenih, tipajoč z rokama okoli sebe. Raztrgal sem bil že hlače, pomazal vso obleko in nazadnje mi je odnesel vihar še klobuk.

»No, naj bo! Kamor je šla krava, naj gre pa še tele!« sem si ves udan mislil in prodiral stanovitno naprej.

Juhe, tu je končno moje stanovanje, gostilna, gorkota. Z divjim skokom sem skočil iz jarka in veselo sopihaje tekkel v gostilniško vežo in naravnost v sobo. Vse polno gostov; sami znanci.

Strašen smeh me sprejme.

»Da bi te medved! Kakšni pa ste,

gospodine?« me bučno pozdravi gostilničar.

In vsi drugi so se smejali, smejali.

»Lahko se smejete, lahko, tu na varnem, ko bi bili pa v drugačnem položaju, ko bi ušli iz morilčevih rok —«

»Ka—a—a—j? Iz morilčevih rok? V našem mirnem kraju? Pripovedujte!«

Ravno sem odprl usta, da bi pričel pripovedovati, kar se vrata hrupno odpro in v sobo stopi — tovariš Ivan. In kakšen! Moker, blaten, bled, zasopljen, raztrgan.

»Ha, ha, ha! Kakšni ste pa zopet vi?« so vsi unisono zakričali. — »Tat! ropar! morilec! Gospoda moja, bežal je v to hišo, biti mora kje na vrtu! Hitro, hitro!«

»No, vidite! Saj sem rekel! Torej tebe je napadel?« sem svečano vprašal.

»I no, napadel me ravno ni! Videl sem ga, ko je prihajal, kako me je ča-

in dobiček, kakor tudi za te deležnice same, če se glase na imetnika (semkaj spadajo zlasti: državne obligacije, zadolžnice dežel in mestnih občin, prioritete obligacije, zastavni listi, rentni listi, loterijske srečke, premijski listi, akcije, kuponi, dividendni listi, čeki itd.);

6) rok 6 mesecev za vse druge listine (torej pred vsem za vložne knjižice vseh vrst; dalje za vrednostne papirje, ki se glase na ime ali so vinkulirani, če jim niso pridejani na imetnika se glaseči kuponi; zavarovalne police, če se glase na ime, itd.).

Rok se prične z dnem, ko je bil oklic prvič objavljen v uradnem listu (oziroma v vestniku o izgubljenih papirjih).

Kakšen vpliv ima uvedba postopanja.

Med pravnimi posledicami, ki jih ima uvedba amortizacijskega postopanja, je pred vsem ta, da se zastaranje napram predlagatelju prekine in sicer z dnem, ko je podal svoj predlog pri sodišču.

Druga še bolj važna posledica pa je sledeča: obvezanec ne sme od dneva, ko mu je bil dostavljen oklic (edikt) ali se mu je naznanil po »vestniku« ali mu je ob primerni skrbnosti sploh mogel postati znan, ničesar izplačati na podlagi dotične listine, ne sme listine v ničemer nič izpreminjati, je ne sme zamenjati za druge listine iste vrste, niti je prepisati in tudi ne sme izdajati novih deležnic (kuponov) o obrestih, rentah ali dobičku. Ta prepoved traja toliko časa, dokler se postopanje ne ustavi ali listina ne razveljavi. Izvzete od te prepovedi pa so deležnice o obrestih, rentah in dobičku (kuponi); tudi se prepoved ne dotika zamenjave in prepisa državnih vrednostnih papirjev (rente, vojno posojilo), ki se ne dajo izžrebat in se glase na imetnika; pri teh se kaže vpliv izplačilne prepovedi le v toliko, da se ne sme povrniti kapital in da se ne sme izdati nova kuponska pola in obnovilni list.

kal. Skočil je v jarek, jaz v drugega; desno sem bil jaz, levo on... kaj se pa tako smežete?»

Začuden je gledal Ivan — junaški borilec — okoli sebe. Ne, to ni bil že več smeh, bilo je kričanje, zdihovalje. Učitelju so tekle debele solze po licih, gostilničar se je držal za trebuh, pisar pa je cvilil vmes s svojim tenkim glasom. Jaz pa sem se tiho smehljal, kot oni, ki bi se rajši jokali kot smejali.

»Ha, ha, ha, junaka, junaka, obe pogumni duši sta se plazili cele pol ure po blatu in vodi in jarku — in drug drugega sta se bala, prijatelja!«

Dogodek mi je pripovedoval moj sosed v Radovljici. Ko je končal, sem ga vprašal:

»Kako pa to, da sta se srečala z Ivanom? On je bil že doma, ne?«

»Doma, doma! A šel mi je naproti z dežnikom in potem — no potem — potem sva se bala drug drugega!«

Obvezanec je upravičen, pod opisano izplačilno prepoved spadajočo listino obdržati, če se mu predloži, izdati pa mora izročitelju potrdilo o prejemu. Čeprav listine morda ni pridržal, mora obvezanec oklicno sodnijo obvestiti, da mu je bila predložena in mora obenem označiti ime in bivališče osebe, ki jo je bila predložila, kolikor so mu te stvari znane. Sodnija ima o tem obvestiti predlagatelja (§ 9.).

Ti predpisi o izplačilni prepovedi so silno važni. Kdor ravna proti njim, je v nevarnosti, da mora svojo obveznost še enkrat poravnati. Dokler traja prepoved, zgubi listina svojo prometno zmožnost.

Ustavitev postopanja.

Postopanje in nadaljnjo objavljanje oklica se ustavi, če tako zahteva predlagatelj, ali če se ni pravočasno plačala objavna pristojbina, ali če kaka tretja oseba predloži sodišču listino, ali če na kak drug način dokaže, kdo ima listino v posesti, in slednjič, če se naknadno predlagateljevi podatki izkažejo kot neresnični. Da se je postopanje ustavilo, o tem mora sodnija prizadete stranke obvestiti.

To, kar prijavijo tretje osebe, ima sodnija preiskati, če so bile te prijave podane, še preden je bil sestavljen sodni sklep o razveljavljenju. Vsako tako prijavo mora sodnija naznaniti predlagatelju. Pomniti je, da če se zamudi prijavni rok, se ne izvrši vpostavitev v prejšnji stan.

Če se zgledi imetnik listine in jo predloži sodišču, dovoliti je predlagatelju pred ustavitvijo postopanja primeren rok, da si more listino ogledati. Drugače pa se mora imetniku naložiti, da ima listino predložiti oklicni sodniji ali pa oni sodniji, v katere okolišju se nahaja listina (§ 10.).

Drugo vprašanje.

Kakor smo že poprej govorili, mora sodnija vso zadevo preiskovati ne samo, če se poda tozadeven predlog, ampak tudi sama od sebe uradoma, predno se izreče razveljavljenje; zlasti se mora to zgoditi tedaj, če se pojavi kakšen dvom o podatkih, na podlagi katerih se je vpeljalo postopanje. V to svrhu služi tudi takozvano »drugo vprašanje«, potom katerega naj se dožene, če se je pravni položaj med oklicnim postopanjem kaj izpremenil.

Po preteku oklicnega roka ima sodnija na predlagateljevo prijavo vprašati obvezanca, če se je v času od prvega vprašanja kaj izplačalo na listino ali če se je izvršila z listino kakšna druga izpremeba (prepis, zamenjava). To drugo vprašanje pa izostane, če se predloži po preteku oklicnega roka sestavljena verjetna izjava obvezanca o tem predmetu.

Ako je obvezanec na listino vse izplačal ali je izvršil na nji kako izpremembo (prepis, zamenjavo) ali je izdal nove kupone, potem se ima postopanje ustaviti in je o tem obvestiti predlagatelja. Obvezanec jamči, da se po svoji krivdi ni ravnal po izplačilni prepovedi (§ 11.).

(Dalje prihodnjič.)

Okno v svet.

Uporaba odškodnine zaradi uničenih nepremičnin. V cesarskem ukazu z dne 10. oktobra 1914 se je bilo dalo vladi pooblastilo, da more na gospodarskem polju ukreniti izredne odredbe, potrebne vsled vojnih razmer. Na podlagi tega pooblastila je dne 30. septembra 1915 izšla naredba notranjega ministrstva, v kateri se določa, kako je uporabiti odškodnino, ki se izplača zaradi uničenja ali poškodovanja nepremičnin. Naredba obsega bistveno sledeče določbe: Ako se zaradi uničenja ali poškodbe kake nepremičnine prizna odškodnina po zakonu o vojnih dajativah, tedaj je dotično nakazano vsoto praviloma porabiti za zopetno zgradbo uničenega ali poškodovanega predmeta. Če bi bila iz gospodarskih razlogov umestna kaka izjema od tega pravila, o tem odloči po svobodnem preudarku politična oblast prve stopnje po zaslišanju prizadete stranke. Odškodninski zneski se nakažejo finančnim deželnim blagajnam onega upravnega okoliša, v katerem leži dotična nepremičnina. Politična oblast mora nadzorovati, kako se dovoljena odškodnina uporablja. Te določbe veljajo tudi za obnovitev gozdov. Občine so dolžne sodelovati pri izvedbi tega ukaza.

Komisije za določanje cen so vpeljali na Nemškem. Komisije bodo v svojih okoliših ustanavljale najvišje cene, ki pa ne bodo trajne in se bodo določevale od slučaja do slučaja. Za nekatere predmete se bodo uvedle deželne (pokrajinske) in državne komisije. Vzrok za to novo uredbo tiči v tem, da z maksimalnimi cenami niso napravili posebno ugodnih skušenj, ker so cene veljale za daljšo dobo in za vso državo. Prišli so do prepričanja, da se da najbolje nastopati zoper privijanje cen, če se snujejo krajevne komisije, ki so v položaju, ozirati se na posebne razmere. Komisijam se je priznala velika

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi:

jedilno olje, riž, čaj, kakor tudi vse drugo specerijsko blago.

Oddaja na debelo!

Za Ljubljano in okolico je otvorila

mesnico

v semenišču v Latermanovem drevoredu
kakor tudi

specerijsko trgovino

na Dunajski cesti št. 30.

Kdor pristopi kot član h „Gospodarski zvezi“, dobi izkaznico, s katero ima pravico do nakupa v mesnici in trgovini.

moč, tako da se bo njihovo delovanje raztezalo na vse predmete vsakdanjih potrebščin. Regulirati cene more komisija takoj, ko se kakemu predmetu neopravičeno zviša cena. Komisija ne bo določila takih najvišjih cen, vsled katerih bi blaga od drugod ne bilo mogoče več dobivati. Vsled poznavanja krajevnih razmer bo mogla komisija postopati tako, da bo zasigurala dobavo blaga. Izkušnje zadnjega časa so na Nemškem in v Avstriji pokazale, da konsumentom s samimi najvišjimi cenami ni nič pomagano. Kakor hitro namreč nastanejo težkoče pri dobavi blaga, se najvišje cene ne upoštevajo ali pa ostane občinstvo brez blaga. Zato so se na Nemškem odločili vpeljati imenovane komisije, katerih delovanje se bo naslanjalo na krajevne razmere.

Centrala za cunje in umetno volno. Živimo v dobi raznih gospodarskih central in najvišjih cen. V novejšem času smo dobili novo centralo, kateri namen je zbirati cunje in skrbeti, da se pravično porazdele med prizadete tovarne, kjer se tka oblačilno blago. Kot centralo za cunje in umetno volno je trgovinsko ministrstvo določilo trgovinsko in obrtno zbornico v Brnu. Z nemško vlado je sklenjen dogovor, da se sme manjša množina tega blaga izvoziti na Nemško. Kakor pa se poroča iz Brna, so v Nemčiji precej dobro založeni s temi predmeti, tako da je upati, da bo za potrebe naše produkcije na razpolago dovolj umetne volne in cunj.

Poštna hranilnica v vojni. Poštna hranilnica je ravnokar objavila bilanco za leto 1914. Iz poročila je razvidno, da so hranilne vloge v prvih mesecih vojske precej nazadovale. Število vlagateljev je znašalo koncem leta 2,277.151 in se je napram prejšnjemu letu znižalo za 23.256. Novih vlog je bilo 113.6 milijonov kron, izplačalo pa se je vlog za 138 milijonov kron, tako da se je stanje vlog znižalo za 24.4 milijone kron in je znašalo koncem leta 174 milijonov. Čekovni promet pa se je razširil in je znašal 36 milijonov kron. Čisti poslovni dobiček je znašal 10.9 milijonov kron, ki se odkaže rezervnemu zakladu za čekovni promet.

Izdajatelj Fran Ullreich, Dunaj. — Odgovorni urednik Jože Gostinčar. — Tisk Kat. Tiskarne.

Agitirajte za „Mladost“!

Lekarna „Pri kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc
Ljubljana, Rimska cesta šte. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bolečinam, steklenica 30 v.
Kapljice za želodec, izvrstno, krepljeno in slast do jedi pospešujoče sredstvo, steklenica 40 v.
Kapljice zoper želodčni krč, steklenica 50 v.
Pospalni prašek, proti oginjivanju otrok in proti potanju nog, steklenica 50 v.
Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.
Salicilni kolodij, za odstranitev kurjih oces in trde kože, steklenica 70 v.
„Sladina“ za otroke, sketla 60 v.
Tinktura za želodec, odvajalno in želodec krepljeno sredstvo, steklenica 20 v.
Trpotčev sok, izvrstno pripomoček proti kašlju, steklenica 1 krono.
Železnato vino, steklenica 2 kroni 60 v in 4 krone 80 v.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih potrebščin.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.
Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izbor vezenin, čipk, rokavio, nogavio, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih roboev, ovratnikov, zavratalo, volne, bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb.

Prepežno blago

Zmerne cene

Pozor, slovenska delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in priporočljivi domači manufakturni trgovini

Janko Češnik
(Pri Češniku) LJUBLJANA
Lingarjeva ulica - Štritarjeva ulica
v kateri dobite vedno v veliki izbiri najnovejše blago za ženska in moška oblačila.

Postrežba poštena in zanesljiva.

Cene najnižje.

Cene najnižje.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg šte. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebščine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta.

Priznana nizke cene!

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor: srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpasniki najnovejših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in klota. Stezniki ali moderci od najcenejših do najfinejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha.

Vedno sveže blago!

Veliko skladišče v prvem nadstropju!

Veliko skladišče v prvem nadstropju!

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

pritličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za francišškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni združniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

4 ³/₄ %

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vloženi 100 kron čistih obresti 4.75 kron na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov kron. Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.